

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே நிகமாந்தமஹாதேஸிகாய நம:

ஸ்ரீமாந் வேங்கடநாதார்ய: கவிதார்கிககேஸரீ

வேதாந்தாசார்யவர்யோ மே ஸந்நிதத்தாம் ஸதா ஹ்ருதி

॥ புருஷஸூக்தம் ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ஸ்ரீ ரங்கராமாநுஜ மஹாதேஸிகன்

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans and the iitmtam font.

ஸ்ரீ:
ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

॥ புருஷஸூக்தம் ॥

॥ ஹரி: ஓம் ॥ ஸஹஸ்ரீ ஸீர்ஷா புருஷ: | ஸஹஸ்ராக்ஷ: ஸஹஸ்ரபாத் |
ஸ பூமிம் விஸ்வதோ வ்ருத்வா | அத்யதிஷ்டத்தஸாங்குலம் | புருஷ
ஏவேத: ஸர்வம் | யத்பூதம் யச்ச பவ்யம் | உதாம்ருதத்வஸ்யேஸாந: |
யதந்நேநாதிரோஹதி | ஏதாவாநஸ்ய மஹிமா | அதோ ஜயாயாச்ச
பூருஷ: ॥ 1 ॥

பாதோஸ்ய விஸ்வா பூதாநி | த்ரிபாதஸ்யாம்ருதம் திவி |
த்ரிபாதூர்த்வ உதைத்புருஷ: | பாதோஸ்யேஹாப்வாத்புந: | ததோ
விஷ்வங்வ்யக்ராமத் | ஸாஸநாநஸநே அபி | தஸ்மாத்விராட்ஜாயத |
விராஜோ அதி பூருஷ: | ஸ ஜாதோ அத்யரிச்யத | பஸ்சாத்பூமிமதோ
புர: ॥ 2 ॥

யத்புருஷேண ஹவிஷா | தேவா யஜ்ஞமதந்வத | வஸந்தோ
அஸ்யாஸீதாஜ்யம் | க்ரீஷ்ம இத்மஸ்யரத்தவி: | ஸப்தாஸ்யாஸந்-
பரிதய: | த்ரிஸ்ஸப்த ஸமித: க்ருதா: | தேவா யத்யஜ்ஞம் தந்வாநா: |
அப்தந்புருஷம் பஸூம் | தம் யஜ்ஞம் பர்ஹிஷி ப்ரௌக்ஷந் |
புருஷம் ஜாதம்க்ரத: ॥ 3 ॥

தேந தேவா அயஜந்த | ஸாத்யா ருஷயச்ச யே |
தஸ்மாத்யஜ்ஞாத்ஸ்ர்வஹுத: | ஸம்ப்ருதம் ப்ருஷதாஜ்யம் |
பஸூக்ஸ்தாக்ஸ்சக்ரே வாயவ்யாந் | ஆரண்யாந்க்ராம்யாச்ச யே |

தஸ்மா¹த்யஜ்ஞா²த்ஸ்ர்வ³ஹு⁴த: | ரு⁵சஸ்ஸா⁶மா⁷நி ஜ⁸ஜ்ஞிரே⁹ | ச¹⁰ந்தா¹¹ஸி
ஜ¹²ஜ்ஞிரே¹³ தஸ்மா¹⁴த் | ய¹⁵ஜு¹⁶ஸ்தஸ்மா¹⁷தஜாய¹⁸த || 4 ||

தஸ்மா¹தஸ்வா² அ³ஜாய⁴ந்த | யே⁵ கே⁶ சோ⁷ப⁸யா⁹த்த: | கா¹⁰வோ¹¹ ஹ
ஜ¹²ஜ்ஞிரே¹³ தஸ்மா¹⁴த் | தஸ்மா¹⁵ஜ்ஜாதா¹⁶ அ¹⁷ஜாவ¹⁸ய: | ய¹⁹த்பு²⁰ரு²¹ஷம்²² வ்ய²³த²⁴து: |
க²⁵தி²⁶தா²⁷ வ்ய²⁸க²⁹ல்ப³⁰ய³¹ந் | மு³²த³³ம்³⁴ கி³⁵ம்³⁶ஸ்ய³⁷ க³⁸ௌ³⁹ ப⁴⁰ா⁴¹ஹ⁴²ஹ⁴³ |
கா⁴⁴ஜு⁴⁵ரு⁴⁶ பா⁴⁷தா⁴⁸வு⁴⁹ச்யே⁵⁰தே | ப்ரா⁵¹ஹ⁵²ம்⁵³ணோ⁵⁴ஸ்ய⁵⁵ மு⁵⁶க⁵⁷மா⁵⁸ஸீ⁵⁹த் |
ப⁶⁰ா⁶¹ஹ⁶²ஹ⁶³ ரா⁶⁴ஜ⁶⁵ந்ய: | க்ரு⁶⁶த: || 5 ||

ஊ¹ரு² த³த்⁴ஸ்ய⁵ ய⁶த்⁷வை⁸ஸ்ய: | ப⁹த்¹⁰ப்யா¹¹ ஸ¹²ூ¹³த்¹⁴ரோ¹⁵ அ¹⁶ஜாய¹⁷த |
ச¹⁸ந்த்ர¹⁹மா²⁰ ம²¹ந²²ஸோ²³ ஜா²⁴த: | ச²⁵க்ஷோ²⁶ஸ்ஸூ²⁷ர்யோ²⁸ அ²⁹ஜாய³⁰த |
மு³¹கா³²தி³³ந்³⁴த்³⁵ர்³⁶ஸ்சா³⁷க்³⁸நி³⁹ஸ்ச⁴⁰ | ப்ரா⁴¹ணா⁴²த்⁴³வாயு⁴⁴ர்ஜாய⁴⁵த | நா⁴⁶ப்யா⁴⁷
ஆ⁴⁸ஸீ⁴⁹த⁵⁰ந்⁵¹த⁵²ரி⁵³க்ஷ⁵⁴ம் | ஸீ⁵⁵ர்⁵⁶ஷ்⁵⁷ணோ⁵⁸ த்ய⁵⁹ௌ⁶⁰ஸ்ஸ⁶¹ம்⁶²வ⁶³ர⁶⁴த⁶⁵த | ப⁶⁶த்⁶⁷ப்யா⁶⁸ம்
பூ⁶⁹மி⁷⁰ர்தி⁷¹ஸு⁷²ஸ்ச்⁷³ரோ⁷⁴த்⁷⁵ராத் | த⁷⁶தா⁷⁷ ஸோ⁷⁸கா⁷⁹ அ⁸⁰க⁸¹ல்ப⁸²ய⁸³ந் || 6 ||

வே¹தா²ஹ³மே⁴த⁵ம்⁶ பு⁷ரு⁸ஷம்⁹ ம¹⁰ஹா¹¹ந்த்¹²ம் | ஆ¹³தி¹⁴த்ய¹⁵வ்¹⁶ர்¹⁷ண¹⁸ம்¹⁹ த²⁰ம்²¹ஸ²²ஸ்து
பா²³ரே | ஸ²⁴ர்²⁵வா²⁶ணி²⁷ ரூ²⁸பா²⁹ணி³⁰ வி³¹சி³²த்ய³³ தீ³⁴ர் | நா³⁵மா³⁶நி³⁷ க்ரு³⁸த்³⁹வா⁴⁰ஸ⁴¹பி⁴²வ⁴³த⁴⁴ந்
ய⁴⁵தா⁴⁶ஸ்தே | தா⁴⁷தா⁴⁸ பு⁴⁹ர⁵⁰ஸ்தா⁵¹த்ய⁵²மு⁵³தா⁵⁴ஜ⁵⁵ஹா⁵⁶ர் | ஸ⁵⁷க்⁵⁸ர: | ப்ர⁵⁹வி⁶⁰த்⁶¹வா⁶²ந்-
ப்ர⁶³தி⁶⁴ஸு⁶⁵ஸ்ச⁶⁶த⁶⁷ஸ்⁶⁸ர் | த⁶⁹மே⁷⁰வ⁷¹ம்⁷² வி⁷³த்⁷⁴வா⁷⁵ந⁷⁶ம்⁷⁷ரு⁷⁸த்⁷⁹ இ⁸⁰ஹ⁸¹ ப்⁸²வ⁸³தி | நா⁸⁴ந்ய: | ப⁸⁵ந்தா⁸⁶
அ⁸⁷ய⁸⁸நாய⁸⁹ வி⁹⁰த்ய⁹¹தே | ய⁹²ஜ்⁹³ஞே⁹⁴ந⁹⁵ ய⁹⁶ஜ்⁹⁷ஞம்⁹⁸ய⁹⁹ஜ¹⁰⁰ந்¹⁰¹ தே¹⁰²வா: | தா¹⁰³நி¹⁰⁴ த¹⁰⁵ர்¹⁰⁶மா¹⁰⁷ணி
ப்ர¹⁰⁸த¹⁰⁹மா¹¹⁰ந்யா¹¹¹ஸ¹¹²ந் | தே¹¹³ ஹ¹¹⁴ நா¹¹⁵க¹¹⁶ம்¹¹⁷ ம¹¹⁸ஹி¹¹⁹மா¹²⁰ந¹²¹ஸ்¹²²ஸ¹²³ச¹²⁴ந்¹²⁵தே | ய¹²⁶த்¹²⁷ர¹²⁸ பூ¹²⁹ர்¹³⁰வே¹³¹
ஸா¹³²த்யா¹³³ஸ்¹³⁴ஸ¹³⁵ந்¹³⁶தி¹³⁷ தே¹³⁸வா: || 7 ||

அ¹த்²ப்ய³ஸ்⁴ஸ⁵ம்⁶பூ⁷த: | ப்⁸ரு⁹தி¹⁰வ்யை¹¹ ர¹²ஸா¹³ச்ச | வி¹⁴ஸ்வ¹⁵க்¹⁶ர்¹⁷ம¹⁸ண¹⁹ஸ்²⁰ஸ²¹ம்²²வ²³ர்த-
தா²⁴தி | த²⁵ஸ்ய²⁶ த்²⁷வ²⁸ஷ்டா²⁹ வி³⁰த³¹த்³²ரு³³ப³⁴மே³⁵தி | த³⁶த்பு³⁷ரு³⁸ஷ³⁹ஸ்ய⁴⁰ வி⁴¹ஸ்வ⁴²மா⁴³ஜா⁴⁴ந்-

மக்ரே¹ வேதாஹமேதம்² புருஷம்³ மஹாந்தம்⁴ | ஆதித்யவர்ணம்⁵ தம்ஸ:⁶
 பரஸ்தாத்⁷ | தமேவம்⁸ வித்வாநம்ருத்⁹ இஹ ப்வதி¹⁰ | நாந்ய:¹¹ பந்தா¹²
 வித்யதேயநாய¹³ | ப்ரஜாப்திஸ்சரதி¹⁴ கர்பே¹⁵ அந்த:¹⁶ | அஜாய்மானோ¹⁷
 பஹுதா¹⁸ விஜாயதே¹⁹ || 8 ||

தஸ்ய¹ தீரா:² ப்ரிஜாநந்தி³ யோநிம்⁴ | மரீசீநாம்⁵ பதமிச்சந்தி⁶ வேதஸ:⁷ |
 யோ தேவேப்ய⁸ ஆத்பதி⁹ | யோ தேவாநாம்¹⁰ புரோஹித:¹¹ | பூர்வோ¹² யோ
 தேவேப்யோ¹³ ஜாத:¹⁴ | நமோ¹⁵ ருசாய¹⁶ ப்ராஹ்மயே¹⁷ | ருசம்¹⁸ ப்ராஹ்மம்¹⁹
 ஜநயந்த:²⁰ | தேவா²¹ அக்ரே²² தத்ப்ருவந்²³ | யஸ்த்வைவம்²⁴ ப்ராஹ்மணோ²⁵
 வித்யாத்²⁶ | தஸ்ய²⁷ தேவா²⁸ அஸந்வஸே²⁹ || 9 ||

ஹ்ரீஸ்ச¹ தே² லக்ஷ்மீஸ்ச³ பத்ந்யௌ⁴ | அஹோராத்ரே⁵ பார்ஸ்வே⁶ |
 நக்ஷத்ராணி⁷ ரூபம்⁸ | அஸ்விநௌ⁹ வ்யாத்தம்¹⁰ | இஷ்டம்¹¹ ம்நிஷாண¹² |
 அமும்¹³ ம்நிஷாண¹⁴ | ஸர்வம்¹⁵ ம்நிஷாண¹⁶ || 10 ||

|| இதி புருஷஸூக்தம் ஸம்பூர்ணம் ||